

folkningen med Hensyn til Indstillingen til Præsteembederne — og det er dog derom, det hele koncentrerer sig, — vil jeg dertil svare, at det dog kun er et uhyre lille Ansvar, der er Tale om, at det kun er uhyre lidt, Menighedsraadet paa det Punkt faar at gøre. Dette Spørgsmaal omhandles i § 22. Der siges det jo tydelig, hvorledes det hele skal gaa for sig. Ansøgningerne gaa til Ministeriet. Ministeren skyder først alle de Ansøgere ud, som ikke ere kvalificerede til at søge Præstekald, altsaa ogsaa Folk, som ikke høre Folkekirken til, overhovedet alle, som ikke ere berettigede til at søge Præstekald i det hele taget eller det vedkommende Embede i Særdeleshed. Naar det er gjort, gør Ministeren sine Antegnelser ved de kvalificeredes Ansøgninger, og saa gaa de til Bispen, der ligeledes for sin Part vejer og vrager Ansøgningerne. Saa gaa de endelig til Provsten og derfra til Menighedsraadet. Naar Ministeren og Biskoppen og Provsten have foretaget en saadan Udrensning, synes det mig, at man gerne kunde lade Menighedsraadet bestaa af lutter Hedninger, for det kunde dog ikke indstille andre end den, som Ministeren og Biskoppen og Provsten have erkendt for rette kristne at være. At der skulde kunne ske nogen Ulykke derved, forstaaer jeg ikke. Dertil kommer at Biskoppen er berettiget til at tiltræde Menighedsraadet, naar der skal indstilles Præster. Menighedsraadet er da saaledes sammensat, at det bestaar af Biskop og Provst og 4 Lægmand. At disse 4 Lægmand under saadanne Forhold skulde kunne ryste Kirken i dens Grundvold — som en Præst har sagt — det, maa jeg sige, forstaaer jeg ikke. Det gaar over min Forstand og vistnok midt ind i Præstens. — Saa siger man: der er religiøse Brydninger inden for Menighederne. Ja, men hvem er Skyld i det? Det er dog vel Præsterne, som skabe disse Brydninger, det er dem, der docere Guds Ord paa forskellig Maade og søge at paavirke Folk hver i sin kristlige Retning. At det skulde bidrage mere til en god Ordning, at man fra Biskop og Minister sender Menigheden en saadan Præst efter eget Tykke i Stedet for at lade Menigheden have Del i Afgørelsen, det forstaaer jeg slet ikke. Det gaar ogsaa over min Forstand og vistnok midt ind i Bispens.

Jeg skal ikke opholde Tinget ret længe. Jeg vil blot erindre om, at vi i mange, mange Aar have haft Indstillingsret til Lærereboderne. For mig staar det saa-

ledes, at Indstillingen af Lærerne har fuld saa stor Betydning som Indstillingen af Præster, thi det er dog Skolelæreren, der grundlægger den kristne Tro i Barnesjælen, som Præsterne skulde bygge videre paa, og det vide vi allesammen, at naar man skal bygge et Hus, gælder det om, at man har en solid Grund at bygge paa. Derfor tillader jeg mig at mene, at Indstillingen af Skolelærerne er en lige saa vanskelig og ansvarfuld Gerning som Indstillingen af Præsterne, og det er dog gaaet meget godt. Jeg skal slutte, som jeg begyndte med at sige, at der ikke alene ikke er nogen Fare ved at betro Befolkningen et saadant Hverv, som der her er Tale om, men det er efter min fulde Overbevisning absolut den eneste Maade, hvorpaa man kan underbygge vor gamle Kirke. Jeg vil her føje til, at det vil være en god konservativ Gerning at vedtage denne Lov, som den foreligger netop nu; man kan vel forhale Sagen ved Nedsættelse af Kommissioner osv., men man kan ikke standse den, den vil komme igen atter og atter og kræve sin Løsning, det er saa sikkert som noget. Og naar der er gaaet en Tid, ville de Herrer erfare, at de ikke ville faa Lovforslaget at se igen i en saa konservativ Skikkelse, som den, hvori det nu foreligger fra den højtærede Ministers Haand. Det maa det ærede Flertal være forvisset om.

H. N. Hansen: I den Forhandling, som førtes i Gaar her i Tinget, var der et Par Punkter, som straks ved en udvortes Betragtning slog mig, og jeg skal begynde med at nævne disse. Det forholder sig nemlig saaledes, at da jeg kom ind i Salen ved den højtærede Ministers Foredrags Begyndelse, talte Ministeren om Landstingets Standpunkt, og han talte — saaledes lød det i alt Fald for mig — som om dette var et Standpunkt fra i Gaar eller i Forgaars, og dette overraskede mig. Men lidt efter hørte jeg, at den højtærede Minister bevægede sig i Begivenhederne i 1860—61 her i Tinget, og saa fik jo Sagen et andet Udseende for mig. Thi jeg maa have Lov til at nævne, at den Gang drejede det sig om ganske anderledes konservative Forslag end dem, her ligge for, og det var Forslag, som man endda ikke kunde blive enig om mellem Tingene, idet Tvivlen drejede sig om, hvorvidt man skulde have tvungne Menighedsraad eller frivillige Menighedsraad, og hvorledes Valget skulde være til disse o. s. v. Saa gik det klart op for mig, at mellem 1860 og 1902 ligger der et langt Tidsrum, som har forandret me-